

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS BESLUT

Mål nr
7150-12

meddelat i Stockholm den 21 februari 2013

KLAGANDE

AA

MOTPART

Kriminalvården
601 80 Norrköping

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms beslut den 23 november 2012 i mål nr 7998-12

SAKEN

Intensivövervakning med elektronisk kontroll; fråga om prövningstillstånd i kammarrätt

---

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen meddelar prövningstillstånd.

Högsta förvaltningsdomstolen upphäver det överklagade beslutet och meddelar AA prövningstillstånd för prövning i Kammarrätten i Stockholm av hans överklagande av Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 22 oktober 2012 i mål nr 19608-12.

Dok.Id 130270

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

BAKGRUND

Kriminalvården beslutade den 27 augusti 2012 att avslå en ansökan från AA om intensivövervakning med elektronisk kontroll. Som skäl för beslutet angavs att AA inte kan kommunicera på vare sig svenska eller engelska utan behöver tolk för att kunna kommunicera med frivården. Kriminalvården fann det därför uppenbart orealistiskt att han skulle kunna sköta kontakten med frivården under verkställighet med intensivövervakning. I omprövningsbeslut den 31 augusti 2012 ändrade Kriminalvården inte sitt tidigare beslut. Som skäl för omprövningsbeslutet angavs att hans omfattande behov av tolk bedömdes vara ett sådant särskilt skäl som talar mot verkställighet utanför anstalt.

AA överklagade omprövningsbeslutet hos Förvaltningsrätten i Stockholm som i dom den 22 oktober 2012 (mål nr 19608-12) avslog överklagandet. Förvaltningsrätten ansåg, med hänsyn till att intensivövervakningens utformning och genomförande innebär ett omfattande behov av att kunna kommunicera i diverse situationer, att AAs bristande språkkunskaper utgjorde särskilda skäl mot verkställighet utanför anstalt.

AA överklagade domen hos Kammarrätten i Stockholm som i det nu överklagade avgörandet beslutade att inte meddela prövningstillstånd.

YRKANDE M.M.

AA yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska meddela prövningstillstånd i kammarrätten och anför bl.a. att han bör kunna få intensivövervakning med elektronisk kontroll trots att han inte kan svenska eftersom det finns telefontolk.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Högsta förvaltningsdomstolen finner skäl att meddela prövningstillstånd och att avgöra målet omedelbart.

Mål nr
7150-12

Enligt 34 a § andra stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska kammarrätten meddela prövningstillstånd bl.a. om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt.

Av 1 § lagen (1994:451) om intensivövervakning med elektronisk kontroll framgår att lagen är tillämplig vid verkställighet av dom på fängelse om den dömde ska avtjäna fängelse i högst sex månader. Enligt 2 § första stycket får i fall som avses i 1 §, på ansökan av den dömde, beslutas att fängelsestraffet ska verkställas utanför anstalt. En ansökan får inte bifallas om den dömde är häktad eller intagen i kriminalvårdsanstalt av någon annan anledning än för verkställighet av det straff som ansökan avser eller om särskilda skäl annars talar mot verkställighet utanför anstalt.

Frågan i målet är om AAs bristande kunskaper i svenska och engelska är ett sådant särskilt skäl som talar mot verkställighet utanför anstalt och som medför att hans ansökan ska avslås.

Möjligheten till intensivövervakning med elektronisk kontroll – s.k. fotboja – inleddes med en försöksverksamhet 1994 och blev permanent den 1 januari 1999. I de ursprungliga förarbetena angavs att huvudregeln är att den som uppfyller förutsättningarna i 1 § i lagen ska medges verkställighet utanför anstalt om han ansöker om det (prop. 1993/94:184 s. 33). När försöksverksamheten förlängdes och utvidgades berördes vidare särskilt vilken betydelse språksvårigheter hos den dömde har för möjligheterna att beviljas intensivövervakning (prop. 1995/96:156 s. 27). Det uttalades då att intensivövervakning förutsätter att frivårdsmyndighetens personal kan kommunicera med den dömde och att det inte torde kunna undvikas att språksvårigheter undantagsvis kan omöjliggöra en meningsfull verkställighet i denna form. Det framhölls dock att det bl.a. av rättviseskäl är en viktig uppgift för frivårdsmyndigheterna att försöka tillskapa förutsättningar för att även personer som inte behärskar svenska språket ska kunna delta i försöksverksamheten.

BESLUT

Mål nr
7150-12

I samband med att möjligheten till intensivövervakning gjordes permanent uttalades att huvudregeln fortfarande bör vara att den som uppfyller kravet i fråga om straffets längd ska kunna avtjäna straffet utanför anstalt i form av intensivövervakning och vikten av att så få dömda som möjligt vägras intensivövervakning underströks (prop. 1997/98:96 s. 114).

I Kriminalvårdens tidigare gällande föreskrifter och allmänna råd om intensivövervakning med elektronisk kontroll (KVFS 2008:6) gavs vissa allmänna råd om intensivövervakning för personer med språksvårigheter och om anlitan av tolk. Några allmänna råd med motsvarande innehåll finns dock inte i nu gällande föreskrifter och allmänna råd (KVFS 2011:6).

Det saknas avgöranden från Högsta förvaltningsdomstolen som rör frågan om vilken betydelse språksvårigheter har vid prövningen av om det finns särskilda skäl som talar mot verkställighet utanför anstalt. Eftersom det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att högre rätt prövar överklagandet ska prövningstillstånd meddelas i kammarrätten.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Nils Dexe och Kristina Ståhl.

Målet har föredragits av justitiesekreteraren Petra Jansson.